

Puig Superflex, la raqueta espanyola art decó

Per Juan Bornaecha i Igor Del Busto

FOTOS RAQUETA PUIG SUPERFLEX (1)

A la Barcelona del primer terç del Segle XX es respirava un ambient artístic i cultural visible a edificis, parcs, quadres, joies, mobles i objectes de decoració, que s'omplien de corbes àmplies i imaginació.

Amb el Modernisme i l'Art Decó en ebullició no és estrany que la influència de Gaudí, Miró, Dalí i altres artistes calés profund a Eugenio Puig, un artesà de la fusta amb inquietuds. Un objecte en principi tan simple com una raqueta cobraria vida en lleugeres i flexibles formes corbes sense perdre eficàcia i funcionalitat.

Eugenio Puig, òbviament inspirat en el model britànic Hazell's i en altres influències europees, no era la primera vegada que "interpretava la partitura d'un altre"...

FOTO DETALL BRANQUES (2)

El 1930 Eugenio Puig aconsegueix la primera patent a Espanya per al "Perfeccionament a les raquetes per al joc del tennis". Aquesta palesa fa referència a la construcció de raquetes amb forma clàssica en làmines, intercalant-ne una de fibra o d'alumini. Davant les elaborades amb un sol llistó de fusta això suposa un gran avenç i donarà a Eugenio Puig experiència i noves possibilitats per a futurs models.

Només en el logotip de les primeres raquetes ja es distingeix la seva vena artística amb les seves inicials corbades inserides en una circumferència.

FOTO LOGOTIP EP (3)

La raqueta anglesa "Ayres Club improved"

El 1935, a diversos llocs del món ja Espanya també, el belga Martial Van Schelle presenta la patent d'una nova raqueta amb mànec de dues branques rectes a "V" que promocionarà el Campió Frank Donisthorpe. Aquesta raqueta era "Ayres club Improved". Donisthorpe promocionaria també la Dunlop Maxply anys després.

FOTO DONISTHORP AMB LA RAQUETA AYRES(4)

La possible connexió belga espanyola Hem esbrinat

que poc temps després, dues setmanes abans de l'esclat de la guerra civil espanyola al juliol de 1936, una raqueta anomenada Puig Superflex va ser lliurada per encordar en una botiga de material esportiu de Santander (Espanya).

La va lliurar un enginyer belga de l'empresa Solvay de Torrelavega (Espanya) i la raqueta era, casualment, molt similar a l'Ayres del també belga Van Shelle. La Puig tenia mànec a "Y" i l'Ayres a "V".

Va començar la Guerra Civil Espanyola i el propietari de la raqueta mai no va passar a recollir-la. El també belga Van Schelle, que havia patentat l'abans esmentada "Ayres Improved" el 1935, moriria anys després en un camp de concentració Nazi durant la 2a Guerra Mundial.

Podria haver-hi connexió belga-espanyola?

FOTO DE LA PUIG DE SANTANDER (6))

FOTO COMPARATIVA PATENTS VAN SCHELLE (7)/PUIG SUPERFLEX (8).

La Puig Superflex en forma de “Y”

La raqueta dipositada a Santander es tractava del primer model “Puig Superflex” “interpretat” o “versionat” per Eugenio Puig. La palesa d'aquest model apareixerà el 1943, any en què també desenvolupa altres variacions del model.

En aquells anys Puig també crea una versió de branques corbes i la citada versió modernista o Art Decó.

Puig i Puy

En aquesta darrera patent apareix el seu nom lleugerament modificat: en lloc de Puig apareix Eugenio Puy Puigebert. Pensem que el dràstic gir polític que patia Espanya en aquells anys 40 de postguerra i/o la necessitat d'expandir-se va empènyer a la “castellanització i internacionalització” del cognom i de la marca, passant de vegades del català Puig a l'espanyol i Francés Puy.

Bartrolí té l'Ayres però juga amb la Puig Superflex Així mateix hem

sabut que el campió espanyol Jaume Bartrolí (més conegut per ser posteriorment Capità de Copa Davis d'Espanya a l'època de Santana) va adquirir la nova raqueta “Ayres Club Improved” del belga Van Schelle .

Ho sabem perquè després de vendre la seva col·lecció al COI, algunes d'aquestes raquetes, entre les quals hi havia la “Improved”, van estar exposades al museu de la Federació Catalana de Tennis.

FOTO RAQUETA AYRES DE BARTROLÍ A FED CATALANA (5)

Connexió Bartrolí-Puig És

clar que hi havia una connexió entre el “dissenyador de raquetes” Eugenio Puig i Jaume Bartrolí. Suposem que el jugador espanyol encarregaria fer alguna “rèplica” a Puig, que ja aleshores s'anunciava com a “fabricant de raquetes per encàrrec” com diu una publicitat seva de l'època.

FOTO ANUNCI EUGENIO PUIG.(9)

En aquests anys 40 de Postguerra espanyola és molt possible també que el jugador espanyol promocionés els diferents models de la raqueta Puig Superflex a canvi de diners o d'alguna altra compensació. Així mateix, va jugar amb aquesta raqueta un altre component de l'equip espanyol de Copa Davis: Fernando Olózaga.

Hi ha diferents evidències fotogràfiques del primer model en forma de “Y” el 1941 i 1942. A més Bartrolí va jugar amb aquestes raquetes a la Copa Faulconbridge al Club de Tennis València (Espanya) el 1943.

FOTOS BARTROLÍ 10 i 13

La variant Màxima/Gico

El 1944 Bartrolí empenyaria el model de tres branques i cor obert de què hem parlat abans, però ho faria ja sota la marca MÀXIMA GC o MAXIM GICO, patentada aquell mateix any per Augusto Giner Belenguer i que no té res a veure amb la marca italiana del mateix nom.

FOTO ANUNCI MÀXIMA PARACAIGUDES. (14) i FOTO PATENT MÀXIMA

FOTOS BARTROLÍ 1944 (11, 15, 16)

Aquesta marca posteriorment passaria a denominar-se Gico (Gi de Giner i Co de Cobos).

La premsa de l'època va arribar a anomenar el segon model de raqueta (amb les branques corbes) com "la Bartrolina"

FOTO AMB TEXT DE PREMSA (12)

FOTO RAQUETES AMB LES QUE VA JUGAR BARTROLÍ. (17)

FOTO ANUNCI COBOS

La Puig Superflex, una raqueta de museu

Aquestes raquetes "Puig" o "Maxim" han estat unes grans desconegudes tant per al gran públic com per a experts i col·leccionistes.

Pensem que, encara que inspirades i influenciades per altres raquetes, compten amb un disseny únic i original.